

УДК 378.091.011.3-051 : 373.3.06
DOI 10.31494/2412-9208-2021-1-3-132-141

ACTIVITY DOMINANT OF PRACTICE-ORIENTED PREPARATION OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS FOR THE ORGANIZATION OF INTERACTIVE EDUCATIONAL INTERACTION OF STUDENTS

ДІЯЛЬНІСНА ДОМІНАНТА ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕРАКТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧНІВ

Kristina PETRYK,

Candidate of Pedagogical Science,
Senior Lecturer

pertykk1510@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0003-0615-5217>

*Berdiansk State Pedagogical
University,*

✉ 4, Schmidta St., Berdiansk,
Zaporizhzhia region, 71100

Крістіна ПЕТРИК,

кандидат педагогічних наук,
старший викладач

*Бердянський державний
педагогічний університет,*

✉ вул. Шмідта, 4, м. Бердянськ,
Запорізька обл., 71112

Original manuscript received: December 03, 2021

Revised manuscript accepted: December 24, 2021

ABSTRACT

In the article reveals the features of the activity dominant of practice-oriented of preparation of future primary school teachers for organization of interactive educational interaction of students and highlights its effective components: the creation of a student-centered environment in the process of preparation of future primary school teachers for organization of interactive educational interaction of students (overcoming the inertia of thinking, moving to a new level of building relationships between participants in the educational process, in particular providing a pedagogical partnership in systems «teacher-student» and «student-student» based on a dialogue where participants interact as active subjects); the focus of the teacher's activity on the practical-oriented nature of preparing students for organization of interactive educational interaction of students (activation of creative and personal potential of future teachers, modeling of practice-oriented situations in the process of didactic-methodological preparation and learning to solve them through faculties); involvement of applicants for higher education in reflexive activity during their preparation for organization of interactive educational interaction of younger students (stimulating students to self-determination and formation of personal «self-concept»; systematic implementation of pedagogical reflection of their own actions in the context of the problem under study).

It is determined that the quality of vocational education largely depends on the directions and ways to improve the practice-oriented training of higher education seekers, which is based on the introduction of interactive forms and methods of teaching. The expediency is substantiated of creating a system of interactive professional tasks in the process of preparation of future primary school teachers.

The author notes that there is a change in the functions of the teacher, in particular, actively implementing innovative technologies; a new type of pedagogical thinking is

formed, which is based on practice-oriented learning of students, the ability to create a comfortable student-centered environment. In modern realities, special importance is attached to the mobility of students, their choice of individual learning trajectory, the ability to carry out personal and professional reflection, the pursuit of self-improvement.

Key words: practice-oriented preparing of future primary school teachers, activity dominant, interactive-professional tasks, partnership pedagogy, student-centered educational environment, reflective activity.

Вступ. Швидкі зміни, які відбуваються в суспільстві, технологіях, знаннях, вимагають від фахівців здатності до пристосування, опанування нових навичок, професій, креативності. Заклади вищої освіти є флагманами інноваційної діяльності. Перед ними постає завдання поєднання розвитку таких здібностей у студентів та одночасного надання їм спеціалізованих компетенцій у рамках обраної професії, що в майбутньому сприятиме безперервній освіті наступних поколінь. Широкомасштабний розвиток педагогіки співпраці, оновлення змісту освіти, створення власних онлайн-платформ для поширення знань, активізація та індивідуалізація навчання змінили роль і місце викладача в освітньому процесі, що актуалізує потребу в розробці сучасних технологій роботи зі студентами в закладах вищої освіти.

Якість професійної освіти значною мірою залежить від напрямків та шляхів удосконалення практико-орієнтованої підготовки здобувачів вищої освіти, в основі якої є впровадження інтерактивних форм і методів навчання.

Проблему професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів різноаспектно розкрито в наукових дослідженнях, а саме: теоретико-практичні засади оновлення вищої педагогічної освіти в умовах євроінтеграції (К. Баханов, І. Богданов, І. Глазкова, О. Гуренко, В. Жигір, А. Крамаренко, Л. Петухова, І. Соколова, О. Співаковський та ін.); особливості суб'єкт-суб'єктної педагогічної взаємодії викладачів і студентів (І. Андрощук, А. Бойко, Л. Велитченко, В. Гриньова, Н. Кічук, О. Легун та ін.), зокрема майбутніх учителів початкової школи (В. Бондар, О. Кіліченко, Л. Коваль, О. Ліннік, О. Матвієнко та ін.); реформування початкової освіти на ідеях Концепції Нової української школи (І. Барбашова, Н. Бібік, М. Вашуленко, Я. Кодлюк, О. Онопрієнко, О. Савченко, С. Скворцова, А. Цимбалару та ін.); застосування практико-орієнтованих інтерактивних технологій навчання в освітньому процесі початкової школи (Л. Бекірова, О. Комар, О. Ліба, І. Осадченко, Н. Павленко, Л. Пирожено, О. Пометун, Н. Руденко, Ю. Руднік та ін.).

Так, в умовах сьогодення особливого значення набуває пріоритетність діяльнісного підходу в процесі професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів.

Мета статті – розкрити особливості діяльнісної домінанти практико-орієнтованої підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів та висвітлити її дієві складники.

Методи та методики дослідження. Для реалізації мети застосовувалися методи дослідження: аналіз психолого-педагогічної літератури, синтез, систематизація, порівняння та узагальнення для уточнення змісту конструкту «діяльнісна домінанта практико-орієнтованої підготовки майбутніх учителів початкової школи»; педагогічне спостереження та конструювання інтерактивно-фахових завдань для висвітлення проблеми дослідження.

Результати та дискусії. Ефективним складником якісної практико-орієнтованої підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів є створення студентоцентрованого освітнього середовища.

Основними завданнями такої системи навчання є подолання інертності мислення, перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу, зокрема забезпечення педагогічного партнерства в системах «викладач-студент» та «студент-студент» на основі діалогу, де вони виступають у ролі активних суб'єктів.

Сучасне розуміння інтерактивної навчальної взаємодії, як стверджує О. Комар, ґрунтується на узгодженості суб'єктної діяльності учасників освітнього процесу, під якою розуміється рівність позицій учителя та учнів (викладача і студентів). Дослідниця вважає за доцільне виділити основні вимоги щодо організації означеного процесу: суб'єктність як визнання за особистістю прав на унікальність, внутрішню свободу, активність та духовність, що базується на основі врахування інтересів учасників освітнього процесу, пріоритетів особистісно-орієнтованих технологій (Комар, 2018: 142).

Суттєвою особливістю освітнього процесу в закладах вищої освіти є взаємодія викладача і студентів – об'єктивний цілеспрямований процес, який визначається цілями навчання і є по суті суб'єкт-суб'єктною ціннісно-змістовною діалоговою взаємодією. Визначальним чинником при цьому є гуманістична спрямованість професійної діяльності, яка зумовлюється особливостями особистості викладача, позицією у стосунках зі студентами, характером взаємодії під час проведення лекційних, семінарських і практичних занять, індивідуально-гуманістичним підходом до кожного студента (Коваль, Петрик, 2021).

Зауважимо, що процес професійного самовизначення й особистісного становлення майбутніх учителів початкової школи не уявляється поза освітнім середовищем, спрямованим на оволодіння професійною діяльністю. Під час підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів таке середовище формують діалогічні відносини, що виникають не тільки між викладачем і студентами, але й між самими студентами – це спілкування, у якому вони усвідомлюють себе суб'єктами спільної діяльності.

Важлива роль у студентоцентрованому освітньому середовищі відводиться викладачу, який виступає посередником, «модератором» між студентами та навчальним матеріалом, готовим навчити усвідомити й

осмислити власний потенціал, визначити мету саморозвитку й ефективно використовувати її на практиці в швидкозмінюваному освітньому середовищі початкової школи (Коваль, Попова, Нестеренко, 2020).

На необхідності створення психоемоційного комфорту та ситуацій успіху як передумов здоров'язберігаючого середовища навчання студентів у закладах вищої освіти, як наголошує А. Крамаренко. На її думку, ситуація успіху виникає тоді, коли позитивні емоційні переживання збігаються з очікуваннями студента або перевершують їх, що стимулює мотивацію діяльності, прагнення стати кращим, змінюючи ставлення до майбутньої професії й свого місця в ній (Kramarenko, 2021: 473).

Створення ситуації успіху, як переконує О. Кіліченко, можливе за умови організації інтерактивної навчальної взаємодії, співтворчості й толерантності в діалоговому спілкуванні та взаємодії викладача і студентів (Кіліченко, 2017: 16).

На підставі викладеного вище зазначаємо, що створення студентоцентрованого середовища в процесі підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів відбувається завдяки співпраці, творчій діалоговій взаємодії, оскільки сутність діалогу полягає у визнанні унікальності кожного партнера, особистісному захопленні, довірі, ширості вираження почуттів тощо. Назване сприяє активізації внутрішньої позитивної мотивації майбутніх учителів початкової школи до кращого розуміння себе та інших, створення активно-творчої та осмисленої інтерактивної навчальної взаємодії молодших школярів.

Спрямованість діяльності викладача на практико-орієнтований характер підготовки студентів до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів має на меті розвиток нового типу педагогічного мислення – це важлива характеристика особистості, яка дозволяє їй відповідати викликам часу та забезпечує можливість відходити від шаблону, встановлювати причиново-наслідкові зв'язки і відношення між різноманітними педагогічними явищами, бачити нестандартні способи розв'язання проблем, які допомагають орієнтуватися в незнайомих умовах, обґрунтовувати свої судження, робити узагальнені висновки.

Практико-орієнтоване навчання ґрунтується на квазіпрофесійній діяльності студентів. Науковці А. Вербицький, І. Гавриш, О. Демченко, В. Желанова, Л. Коваль, Л. Красюк, Т. Ніконенко, І. Осадченко, Л. Петухова, С. Скворцова та ін. стверджують, що вона реалізується шляхом переходу від власне навчальної (в формі лекцій) через навчально-професійну (інтерактивні форми організації освітнього процесу, які передбачають створення педагогічних ситуацій, у нашому випадку – практико-орієнтованих; виробнича (стажистська) практика та ін.) до власне професійної (Ніконенко, 2020: 150).

На всіх етапах педагогічного експерименту нами спеціально моделювались практико-орієнтовані ситуації, які розв'язувались за

допомогою системи інтерактивно-фахових завдань, представлені двома групами (дидактичні та методичні) (табл. 1).

Дидактичні інтерактивно-фахові завдання пропонувалися майбутнім учителям початкової школи з метою усвідомлення особливостей професійної діяльності в умовах Нової української школи, значущості вмінь організувати інтерактивну навчальну взаємодію учнів, побудовану на засадах дитиноцентризму, гуманізму, толерантності, партнерства та співпраці.

Методичні інтерактивно-фахові завдання виконувалися студентами для оволодіння спочатку уміннями здійснювати мікрОВикладання на основі суб'єкт-суб'єктної взаємодії учнів, а потім здатністю моделювати, проводити та аналізувати уроки, організовуючи інтерактивну навчальну взаємодію молодших школярів, і спрямовувалися на професійне зростання творчого потенціалу майбутніх педагогів.

Таблиця 1

Система інтерактивно-фахових завдань

Вид завдання та його зміст	Функціональне призначення завдання
I. Дидактичні завдання	
1. Завдання на засвоєння теоретичних засад організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів.	– формування позитивної мотивації до педагогічної діяльності; – засвоєння понять «взаємодія», «навчальна взаємодія», «суб'єкт-суб'єктна взаємодія», «інтерактивне навчання», «інтерактивна навчальна взаємодія учнів»; – усвідомлення особливостей організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів, побудованої на засадах гуманізму, педагогічного партнерства, співпраці, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, діалогу в освітньому середовищі початкової школи.
II. Методичні завдання	
1. Формування методичної компетентності з фахових дисциплін.	– уміння здійснювати мікрОВикладання на основі організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів; – здатність моделювати й проводити уроки, організовуючи інтерактивну навчальну взаємодію молодших школярів, та здійснювати аналіз такої діяльності; – розвиток нового типу педагогічного мислення.
2. Розвиток професійної рефлексії.	– уміння аналізувати урок на основі організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів; – визначення шляхів саморозвитку та самовдосконалення в контексті реформування початкової освіти.

Ці завдання носять практико-орієнтований характер, адже в їх змісті закладено моделювання контексту майбутньої професійної діяльності.

Розв'язання інтерактивно-фахових завдань сприяє формуванню таких якостей майбутнього педагога, як самостійність, допитливість, наполегливість у досягненні мети, усвідомленню значущості організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів у психологічно-комфортному освітньому середовищі початкової школи, яка базується на засадах педагогіки партнерства та співпраці; оволодінню здатністю здійснювати планування та проведення уроків з урахуванням предметної специфіки; прагнути до професійного зростання та самовдосконалення.

Запропонована нами система інтерактивно-фахових завдань активно використовувалася під час упровадження інноваційних форм організації освітнього процесу та методів навчання: лекції (бінарна лекція, лекція-діалог, лекція-дискусія, лекція-дебати, проблемно-дослідна лекція контекстного типу та ін.), практичні заняття (тренінг, баркемп, вебіари), а також виробнича (стажистська) практика, що, на наш погляд, створювало атмосферу інтелектуальної співтворчості викладачів і студентів, забезпечувало комфортні умови навчання майбутніх педагогів, сприяло розв'язанню проблем інтерактивної навчальної взаємодії у власній педагогічній діяльності.

Спрямованість діяльності викладача на практико-орієнтований характер підготовки здобувачів вищої освіти до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів реалізовувалася через розв'язання інтерактивно-фахових завдань, а застосування інноваційних форм і методів навчання сприяло посиленню мотивації студентів, що дозволило ефективно впливати на формування їх готовності до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів на всіх етапах експериментального навчання.

Особливого значення у процесі практико-орієнтовної підготовки майбутніх учителів початкової школи набуває рефлексія педагогічної діяльності, яка є основним механізмом усвідомлення особистісних досягнень як викладача, так і студентів закладів вищої освіти. Здатність до рефлексивної діяльності проявляється в індивідуальному стилі професійної діяльності, оцінці адекватності обраної стратегії, корекції педагогічного процесу та полягає в постійному аналізі практико-орієнтованих ситуацій, розумінні контексту як власних дій, так і дій іншої людини тощо. Тому доцільним є залучення здобувачів вищої освіти до рефлексивної діяльності під час їх підготовки до організації інтерактивної навчальної взаємодії молодших школярів, що дозволить визначити досконалість їхньої професійної підготовки.

Особливий інтерес останнім часом викликає феномен саме професійної рефлексії, її місце в різних видах педагогічного мислення й діяльності та взаємозв'язок із професійним самовизначенням і майстерністю фахівців, у тому числі майбутніх учителів початкової школи. Організація інтерактивної навчальної взаємодії в освітньому процесі закладу вищої освіти тісно пов'язана з розвитком у студентів рефлексивних умінь, які дозволяють їм усвідомити значущість досвіду,

набутого у процесі навчально-професійної діяльності, а також визначити рівень готовності до подальшої комунікативної взаємодії.

У своїх наукових доробках М. Марусинець зазначає, що саме професійна рефлексія забезпечує спроможність усвідомлювати власну діяльність, допомагає особистості визначити свої досягнення чи помилки, оцінювати можливості. За її твердженням, здатність до рефлексії значною мірою впливає на процес розвитку й фахового самовдосконалення і викладачів, і студентів та яскраво проявляється у готовності діяти в ситуаціях з високим рівнем невизначеності, гнучкості в прийнятті рішень, прагненні до реалізації нововведень та інновацій, постійному пошуку нових, нестандартних шляхів розв'язання професійних завдань, здатності переосмислювати свій професійний і особистісний досвід (Марусинець, 2015: 198).

Важливим особистісним чинником професійного зростання майбутнього фахівця, на думку Л. Коваль, є здатність до самоосвіти, саморозвитку, рефлексії, створення нового не тільки в навколишньому світі, а й у собі. Тому під час навчання в закладах вищої освіти має формуватися внутрішня потреба і здатність навчатися впродовж життя. Випускник має бути конкурентоспроможним в європейському освітньому просторі, адже саме рефлексія активно впливає на продукування інноваційних ідей (Коваль, 2021: 158).

У контексті зазначеного дослідника підкреслює, що забезпечення з боку викладача педагогічної підтримки постійного усвідомленого суб'єктного включення кожного студента у процес фахової підготовки є тим основним чинником, що сприяє ефективному розгортанню інтерактивної навчальної взаємодії, а також розумінню ним важливості цього суб'єктного включення як вимоги сьогодення (Коваль, 2021: 159).

Підґрунтям для рефлексивного оцінювання власних досягнень студентами, за переконанням Н. Кічук, є розвиток в них здатності діяти на засадах педагогіки партнерства, що сприятиме, зокрема, формуванню в них умінь аргументувати власну думку, генерувати нові ідеї, розуміти комунікативних партнерів тощо. Існування зв'язку між розвитком рефлексивних умінь та суб'єктністю кожного студента зумовлено також тим, що засоби залучення до рефлексивних механізмів діяльності є суто індивідуальними для кожного й повинні враховувати як особистісні якості, так і рівень навчальної підготовки (Кічук, 2019: 17).

Залучення здобувачів вищої освіти до рефлексивної діяльності під час їх практико-орієнтованої підготовки до організації інтерактивної навчальної взаємодії молодших школярів в освітньому процесі закладів вищої освіти є вимогою сьогодення. Саме цей вид діяльності виступає гарантом позитивних міжособистісних контактів, а його підґрунтям є розвиток у студентів здатності створювати такі партнерські взаємовідносини (між учителем початкової школи та молодшими школярами, їх батьками, колегами), які будуть сприяти формуванню в них умінь аргументовано відстоювати власні погляди, генерувати нові ідеї, володіти емоціями, розуміти своїх партнерів по комунікації тощо.

Висновки. Отже, спрямованість діяльності викладача на практико-орієнтований характер підготовки студентів до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів, де основними завданнями стає моделювання і розв'язання інтерактивно-фахових завдань займає центральну позицію. Визначені складові якісної практико-орієнтованої підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів є єдиним комплексом оптимальних організаційних і педагогічних факторів, спроможних поліпшити освітній процес закладу вищої освіти, сприяти всебічному розвитку особистості студентів, їх пізнавальній активності, спрямувати майбутніх учителів початкової школи до подальших педагогічних пошуків у контексті професійної підготовки.

Література

Кіліченко О. І. Формування професійної мобільності майбутніх учителів шляхом розв'язування навчальних ситуацій / О. І. Кіліченко // *Імідж сучасного педагога*. – 2017. – № 3. – С. 15–19.

Кічук Н. Підготовленість фахівця до професійної рефлексії у діяльності як параметр його конкурентоздатності / Н. Кічук // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Педагогічні науки. – Одеса, 2019. – Вип. 3 (128). – С. 15–19.

Коваль Л. В. Європейський вектор стратегічних змін у професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи / Л. В. Коваль // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол.: А. В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя : КПУ, 2021. – Вип. 76. – Т. 1. – С. 158–161.

Коваль Л., Петрик К. Інтерактивна навчальна взаємодія в координатах розвитку професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи : [монографія] / Л. Коваль, К. Петрик. – Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2021. – 266 с.

Коваль Л., Попова О., Нестеренко М. Трансформаційні зміни в професійній підготовці майбутніх педагогів у контексті впровадження ідей Концепції Нової української школи / Л. Коваль, О. Попова, М. Нестеренко // *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. Бердянськ: БДПУ, 2020. – Вип. 1. – С. 304–312.

Комар О. А. Сутність інтерактивної технології у професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи / О. А. Комар // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія : Педагогіка та психологія. – 2018. – Вип. 1. – С. 140–142.

Марусинець М. М. Педагогічні умови та засоби формування професійної рефлексії майбутніх учителів початкових класів / М. М. Марусинець // *Грська школа українських Карпат: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»* : наукове фахове видання з педагогічних наук. – Івано-Франківськ, 2015. – № 12–13. – С. 196–199.

Ніконенко Т. В. Практико-орієнтована підготовка майбутніх учителів початкової школи / Т. В. Ніконенко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол.: А. В. Сущенко (гол. ред.) та ін.]. – Запоріжжя: КПУ, 2020. – Вип. 70. – Т. 3. – С. 147–154.

Chuchalina Y. M., Kramarenko A. N., Komar O. A., Torchynska T. A., Shevchuk I. V. Agile approach in training future primary school teachers for resolving

complex pedagogical situation / Y. M. Chuchalina, A. N. Kramarenko, O. A. Komar, T. A. Torchynska, I. V. Shevchuk // International Electronic Journal of Elementary Education. March 2021. – Volume 13. – Issue 4. – pp. 469–477.

References

Kilichenko, O. I. (2017) *Formuvannya profesijnoyi mobil'nosti majbutnix uchy'teliv shlyaxom rozv'yazuvannya navchal'ny'x sy'tuacij* [Formation of professional mobility of future teachers by solving learning situations]. *Imidzh suchasного pedagoga*. № 3. S. 15–19. [in Ukrainian].

Kichuk, N. (2019) *Pidgotovlenist' faxivcyia do profesijnoyi refleksiyyi u diyal'nosti yak parametr jogo konkurentozdatnosti* [Readiness of a specialist for professional reflection in activity as a parameter of his competitiveness]. *Naukovy'j visny'k Pivdennoukrajyn's'kogo nacional'nogo pedagogichного universy'tetu imeni K. D. Ushy'ns'kogo*. Pedagogichni nauky'. Odesa. 3 (128), 15–19. [in Ukrainian].

Koval', L. V. (2021) *Yevropejs'ky'j vektor strategichny'x zmin u profesijnij pidgotovci majbutnix uchy'teliv pochatkovoyi shkoly'* [European vector of strategic changes in professional training of future primary school teachers]. *Pedagogika formuvannya tvorchoy osoby'stosti u vy'shhij i zagal'noosvitnij shkolax: zb. nauk. pr. / [redkol.: A. V. Sushhenko (golov. red.) ta in.]*. Zaporizhzhya : KPU. 76. T. 1, 158–161. [in Ukrainian].

Koval', L., Petryk, K. (2021) *Interakty'vna navchal'na vzayemodiya v koordynatax rozvy'tku profesijnoyi pidgotovky' majbutnix uchy'teliv pochatkovoyi shkoly'* : monografiya [Interactive educational interaction in the coordinates of professional development of future primary school teachers]. Melitopol' : Vy'davny'chy'j budy'nok Melitopol's'koyi mis'koyi drukarni, 266 s. [in Ukrainian].

Koval', L., Popova, O., Nesterenko, M. (2020) *Transformacijni zminy' v profesijnij pidgotovci majbutnix pedagogiv u konteksti vprovadzhennya idej Konceptsiyi Novoyi ukrajyn's'koyi shkoly'* [Transformational changes in the professional training of future teachers in the context of implementing the ideas of the Concept of the New Ukrainian School]. *Naukovi zapy'sky' Berdyans'kogo derzhavnogo pedagogichного universy'tetu*. Seriya: Pedagogichni nauky' : zb. nauk. pr. Berdyans'k: BDPU. Vy'p. 1. S. 304–312. [in Ukrainian].

Komar, O. A. (2018) *Sutnist' interakty'vnoy tehnologiyi u profesijnij pidgotovci majbutnix uchy'teliv pochatkovoyi shkoly'* [The essence of interactive technology in the professional training of future primary school teachers]. *Naukovy'j visny'k Mukachivs'kogo derzhavnogo universy'tetu*. Seriya : Pedagogika ta psy'xologiya, 1, 140–142. [in Ukrainian].

Marusy' necz', M. M. (2015) *Pedagogichni umovy' ta zasoby' formuvannya profesijnoyi refleksiyyi majbutnix uchy'teliv pochatkovy'x klasiv* [Pedagogical conditions and means of forming professional reflection of future primary school teachers]. *Gir's'ka shkola ukrajyn's'ky'x Karpat: DVNZ «Pry'karpats'ky'j nacional'ny'j universy'tet imeni Vasy'lya Stefany'ka» : naukowe faxove vy'dannya z pedagogichny'x nauk*. Ivano-Frankiv's'k, 12–13, 196–199. [in Ukrainian].

Nikonenko, T. V. (2020) *Prakty'ko-orijentovana pidgotovka majbutnix uchy'teliv pochatkovoyi shkoly'* [Practical-oriented training of future primary school teachers]. *Pedagogika formuvannya tvorchoy osoby'stosti u vy'shhij i zagal'noosvitnij shkolax: zb. nauk. pr. / [redkol.: A. V. Sushhenko (gol. red.) ta in.]*. Zaporizhzhya: KPU. 70. T. 3. 147–154. [in Ukrainian].

Chuchalina Y. M., Kramarenko A. N., Komar O. A., Torchynska T. A., Shevchuk I. V. *Agile approach in training future primary school teachers for resolving complex pedagogical situation*. International Electronic Journal of Elementary Education. March 2021. Volume 13. Issue 4. pp. 469–477. [in English].

АНОТАЦІЯ

У статті розкрито особливості діяльнійснї домінанти практико-орієнтованої підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів та висвітлено її дієві складові: створення студентоцентрованого освітнього середовища в процесі підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів (подолання інертності мислення, перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу, зокрема забезпечення педагогічного партнерства в системах «викладач-студент» та «студент-студент» на основі діалогу, де учасники взаємодії виступають у ролі активних суб'єктів); спрямованість діяльності викладача на практико-орієнтований характер підготовки студентів до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів (активізація творчого та особистісного потенціалу майбутніх педагогів, моделювання практико-орієнтованих ситуацій у процесі дидактико-методичної підготовки та навчання розв'язувати їх за допомогою інтерактивно-фахових завдань); залучення здобувачів вищої освіти до рефлексивної діяльності під час їх підготовки до організації інтерактивної навчальної взаємодії молодших школярів (стимулювання студентів до самовизначення та формування особистості «Я-концепції»; систематичне здійснення педагогічної рефлексії власних дій у контексті досліджуваної проблеми). Визначено, що якість професійної освіти значною мірою залежить від напрямків та шляхів удосконалення практико-орієнтованої підготовки здобувачів вищої освіти в основі якої є впровадження інтерактивних форм і методів навчання. Обґрунтовано доцільність створення системи інтерактивно-фахових завдань у процесі професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи.

Авторкою зазначено, що відбувається зміна функцій діяльності викладача, зокрема активно впроваджуються інноваційні технології; формується новий тип педагогічного мислення, в основі якого є практико-орієнтоване навчання студентів, здатність створювати комфортне студентоцентроване середовище. В сучасних реаліях особливого значення надається мобільності студентів, вибору ними індивідуальної траєкторії навчання, умінню здійснювати особистісну й професійну рефлексію, прагненню до самовдосконалення.

Ключові слова: практико-орієнтована підготовка майбутніх учителів початкової школи, діяльнійсна домінанта, інтерактивно-фахові завдання, педагогіка партнерства, студентоцентроване освітнє середовище, рефлексивна діяльність.